

ἀποστρατολάτης ὁ, Ρόδ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. στρατολάτης.

Ὁδοιπόρος (ἢ πρόθ. ἄνευ οὐδεμιᾶς σημ. προσετέθη εἰς τὸ ἀπλοῦν στρατολάτης πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ μέτρου): Ἄσμ.

... γιοφύρι δὲ στερεώνει,
 ἂν δὲν ἐσφάζει ἄθ-θροπον νὰ χύσετε τὸ γαῖμα
 οὔτε φτωχὸ οὔτε ὄρφανὸ οὔτ' ἀποστρατολάτη.

ἀπόστρατος ἐπίθ. λόγ. κοιν.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. στρατός.

1) Ὁ τεθεὶς ἐκτὸς τῆς ἐνεργοῦ στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας: Ἀπόστρατος ἀξιωματικός. β) Οὐσ., ἀξιωματικός ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας τοῦ στρατοῦ. 2) Μεταφ. ὁ μὴ ἱκανὸς πλέον πρὸς συνουσίαν (σημ. μᾶλλον πεπαισμένη): Εἶναι πρὸς ἀπόστρατος, δὲν κάνει παιδιά.

ἀποστρεμμός ὁ, Κάρπ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποστρέφω.

Ἡ κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐπαναφορὰ τῶν βοσκημάτων.

ἀποστρέφω Ἄνδρ. Κάρπ. Νάξ. (Κορων. Φιλότ.) Σίφν. Ἐστρέφω Ἀμοργ. Κύπρ. Ρόδ. Σύμ. Χίος Ἐστρέφω Κύπρ. Μέσ. ἀποστρέφομαι λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ. Σύρ. Τήν. κ.ά. ἀποστρέφουμαι Πελοπν. (Μέσ.) κ.ά. — Λεξ. Βλαστ. ἀποστρέφουμι Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Σκόπ.

Τὸ ἀρχ. ἀποστρέφω.

Α) Ἐνεργ. μετβ. 1) Ἀναστρέφω τι, φέρω τὸ ἄνω κάτω, γυρίζω Χίος: Ἐστρέφω τοὺς βώλους τοῦ χωραφιοῦ. Ἐστρέφω τὰ ἄχρη τοῦ ἀλωνιοῦ. 2) Ἐπαναφέρω κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκ τῆς βοσκῆς Κάρπ.: Ἄσμ.

Ὁ νοῦς μ' ἐπαραφέρθηκε νὰ μῶ ὁσκός μετ' ἔσου,
 νὰ σοῦ λακ-κόνω τὴν αὐγὴν καὶ νὰ σ' ἀποῦρίζω,
 νὰ σ' ἀποστρέφω τοῖς ἀρνόσι καὶ νὰ σοῦ τοῖς ἱακόβγω.

3) Κάμνω τινὰ νὰ ἐπιστρέψῃ, ἐμποδίζω νὰ προχωρήσῃ, γυρίζω ὀπίσω Νάξ. (Κορων. Φιλότ.) Ρόδ. Σίφν.: Πάμε ν' ἀποστρέψωμεν τ' ἀροῦδέλλα (πάμε νὰ γυρίσωμε τὰ στεῖρα) Φιλότ. Ἐστρέφω τὰ ζὰ Ρόδ. Ἄν ἔρχῃ, ἐν τὸν ἀποστρέφω (ἔρχῃ = ἔρθῃ) Σίφν.

Β) Ἐνεργ. ἀμτβ. 1) Ἐπανέρχομαι, ἐπιστρέφω Ἀμοργ. Κάρπ.: Ἐπόστρεψεν ἡ μάνα μου ἀπὸ τὸ χωράφι Ἀμοργ. Ἐννοια σου κι ἄμα θὰ ἔστρεψῃ ὁ πατέρας, θὰ σοῦ ποθέξῃ ξύλο αὐτόθι. || Ἄσμ.

Μ-μὲ μῆνας δὲν ἐπέρασε, φεγγάρι δὲν ἐῖλε,
 ἐπόστρεψεν τοῦ Ρῆ' ὁ γιός, τὸν ὄρκον τ' ἀποστρέφει

Κάρπ. Διὰ τὴν σημ. πβ. καὶ μεσν. ἀποστρέφομαι ἐν Χρον. Μορ. Ρ στ. 22 (ἐκδ. JSchmitt) «ἂν δώσῃ ὁ Θεὸς κ' ἡ δόξα του ν' ἀποστραφῶ 'ς τὴν Δύσι». 2) Ἀμβλύνομαι, ἐπὶ τέμνοντος ὁργάνου Κύπρ.: Ἐπόστρεψεν ἡ ἀθήρα τοῦ μαδαίρκοῦ τὸ ἐν κόβκει. 3) Χάνω τὴν δύναμιν, ἐξασθενῶ Κύπρ. Σύμ.: Ἡ ἀλίσσιβα ἔστρεβκει τὸ ἐν κιάν-ναι τὰ σταφίδκια Κύπρ. || Φρ. Ἐστρέφει ἡ πληγὴ (ἀρχίζει νὰ ἐπουλώνεται) Σύμ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀδυναμιάζω.

Γ) Μέσ. 1) Ἀποστρέφω τὸ πρόσωπον ἀπὸ τινος, βδελύσσομαι, σιχαίνομαι λόγ. σύνθηθ.: Ἀποστρέφομαι τοὺς κόλακες - τοὺς ψεῦτες. Ἀποστρέφομαι τὸν πολὺν κόσμον λόγ. σύνθηθ. Κε ἀκόμα τῶν βουνῶν τὴν ὁμορφιὰ ἀποστράφηκε ΓΒλαχογιάνν. Μεγάλ. Χρόν. 32. Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Πβ. Σοφοκλ. Οἶδ. Κολ. 1272 «μὴ μ' ἀποστραφῆς». Συνών. ἀποστρεφιάζομαι (ἰδ. ἀποστρεφιάζω 2). 2) Ξηραίνομαι, ἀποξηραίνομαι Ἄνδρ. Κύπρ. Σύρ. Τήν.: Ἡ σημερὰ ἀποστράφη Σύρ. Ἀποστρέφεται ἡ φασολὰ αὐτόθι. Μὲ τὸ βορὰ ἀποστρέφεται τὸ δέντρο Τήν. Σήμερα τὰ φασούλια

μας δὲν ψηθήκανε, ἦτανε ἀποστρεμμένα Ἄνδρ. Ἀποστρεμμένα φασόλια Σύρ. Ἡ πόσσα ἐν ἔδει σταξάν κρασί, ἐν' ξερόν τῶα ἔστρεμ-μένον Κύπρ.

ἀποστρηνιάζω Κύπρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. στρηνιάζω. Τύπ. ἀποστρηνιάζω παρὰ Μαχαιρ. 1,574 (ἐκδ. RDawkins).

Δὲν ἔχω ὄργασμόν πρὸς συνουσίαν. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Ἰδ. Μαχαιρ. ἐνθ' ἄν. «καὶ τὸ νὰ π-πέσῃ εἰς ἔσμιξιν μετὰ τῆς καὶ ν' ἀποστρηνιάσῃ, τότε θανατῶν-ναι το».

ἀποστροφάδα ἡ, Πελοπν. (Συκεὰ Κορινθ. Τρίκκ.) ἀπουσιονοφάδα Σαμοθρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀποστροφάδι κατὰ τύπ. μεγεθ.

1) Ὁ κλάδος ὁ ἐκφυόμενος ἐκ τοῦ κορμοῦ κλήματος ἀμπέλου Πελοπν. (Συκεὰ Κορινθ. Τρίκκ.) Συνών. ἀποστροφάδι 1, ἀποστροφή 4. 2) Ἡ γυνὴ ἣν ἀποστρέφονται ὡς ἀκοινώνητον Σαμοθρ.

ἀποστροφάδι τό, Πελοπν. (Αἶγ.) — Λεξ. Πρω. Δημητρ. Ἐστρεφάδι Ρόδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀποστροφή καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άδι. Ὁ τύπ. ἔστρεφάδι κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ρ. ἀποστρέφω.

1) Ἀποστροφάδα 1, ὁ ἰδ., Πελοπν. (Αἶγ.) — Λεξ. Πρω. Δημητρ. 2) Τὸ μὴ γενόμενον δεκτόν, τὸ ἐπιστρεφόμενον Ρόδ. Συνών. ἀποστροφάρι.

ἀποστροφάρι τό, Θράκ. Κάρπ. — Λεξ. Δημητρ. Ἐστρεφάρι Σύμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀποστροφή καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άρι. Διὰ τὸν τύπ. ἔστρεφάρι πβ. ἀποστροφάδι - ἔστρεφάδι.

Ἀποστροφάδι 2, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Μὴ μοῦ τὸ κάμης ἀποστροφάρι Θράκ. Μὴν μοῦ κάμης τὸν καφέν μου ἔστρεφάρι Σύμ.

ἀποστροφή ἡ, Ἀμοργ. Ἡπ. Κάρπ. Κρήτ. Κύπρ. Κῶς Νάξ. (Κορων.) Νίσυρ. Πελοπν. (Αἶγ. Σουδεν.) Σίφν. Τήν. — ΓΒλαχογιάνν. Λόγοι κι ἀντίλογ. 47 ἀποστρουφή Ἡπ. ἀποστρουφή Κῶς ἔστρουφή Πελοπν. (Βούρβουρ.) ἔστρουφή Λέσβ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀποστροφή. Οἱ τύπ. ἔστρουφή καὶ ἔστρουφή κατ' ἐπίδρασιν τῆς προθ. ἐπί.

1) Ἡ ἐκάστοτε στροφή τοῦ ἀροτριῶντος πρὸς τὴν ἀντίθετον διεύθυνσιν Κάρπ. Τήν.: Πάνω 'ς τὴν ἀποστροφήν ἐξεμασκελ-λίστη τὸ παρούτι. Συνών. ἀναβολὴ 2 β, ἀποστροφος 1. β) Τὸ ἄκρον τοῦ ἀγροῦ τὸ ὁποῖον δὲν δύναται ν' ἀνασκαφῇ ὑπὸ τοῦ ἀρότρου Νάξ. (Κορων.): Πᾶρε τὴν ἀξίη νὰ σκάψῃς τὴν ἀποστροφή. Συνών. ἀναβόλα 1, ἀναβολάδα, ἀναβολὴ 2, ἀνάθινος, ἀποστροφος 1 β.

2) Μέρος γῆς, οἶον ἀγροῦ, περιτετοιχισμένον Κῶς. β) Μέρος γῆς ὅπου βόσκουν ποίμνια Κρήτ. 3) Στάβλος Ἀμοργ. β) Ἀποθήκη ἀχύρων, σκευῶν κττ., ἀχύρων Ἀμοργ. Νίσυρ.: Πάμε 'ς τὴν ἀποστροφή μου Νίσυρ. γ) Ἀγροτικὸς οἰκίσκος, ἐξοχικὴ οἰκία Νίσυρ. Διὰ τὴν σημ. πβ. ἀρχ. ἀποστροφή = καταφύγιον. 4) Κλάδος παραφυόμενος ἐκ κορμοῦ δένδρου Πελοπν. (Αἶγ.) Συνών. ἀποστροφάδα 1, ἀποστροφάδι 1, παρακλάδι. β) Τεμάχιον ξύλου, οἶον κλάδου, ἐκπίπτοντος, ὅταν κοπῇ λοξῶς Πελοπν. (Σουδεν.): Ἐπετάχτη μὰ ἔστρουφή καὶ μ' ἐχτύπησε.

5) Τὸ νὰ ἀποστρέφῃ κανεὶς, νὰ γυρίσῃ πίσω Σίφν. 6) Ἀηδία, ἀπέχθεια πολλαχ.: Ἀφίνουνε [οἱ Βλάχοι] 'ς τὸν κάμπο τὸ ἔχε γειὰ μὲ τὴν ἀποστροφή τους ΓΒλαχογιάνν. ἐνθ' ἄν. || Φρ. Κακὴ σ' ἀποστροφή! (ἀρά) Ἡπ. Ἐστρουφή

